

Tampereen eOppimisen klusteri
Ajankohtaistiedote 27.4.2016

- Koulutus: Opetuksen tekijänoikeuspulmat ja konkreettiset vastaukset
- Väitös: Vivitsou, M.: Social media and networks as communicative acts: vulnerabilities and possibilities for the pedagogies of the future
- Väitös: Palmgren-Neuvonen, L.: Social interaction in the context of new literacies. Pedagogical potentials of publishing-oriented learner-generated video production
- Väitös: Clements, K.: Why Open Educational Resources Repositories Fail – the Contribution of Quality Approaches to the Success of Repositories
- Väitös: Sokura, B.: Learning to Use Office Applications: Understanding the Antecedents of Adaptive IT Use
- Julkaisu: Yliopistopedagogiikka 1/2016
- Julkaisu: SeOppi 1 | 2016 - Tehdään tulevaisuus
- Eemeli-kilpailu: Vuoden parhaana oppimiskäytännönä palkittiin Oridi Oy:n Oridi
- Tulevia tapahtumia:
 - TAITO 2016 – Oppimisen ydintä etsimässä –konferenssi, 11.-12.5.2016, Tampere
 - New Factory Open, 26.5.2016 Tampere
 - EDEN -conference, 14.-17.6.2016, Budapest, Unkari
 - Mobiilikeskoulu, 18.-19.8, Mustiala

*Koulutus: Opetuksen tekijänoikeuspulmat ja konkreettiset vastaukset

Perjantaina 20.5.2016 klo 12-15 Tampereen yliopistolla järjestettävässä koulutuksessa saat ymmärryksen tekijänoikeuksien toimintaperiaatteista ja konkreettiset vastaukset omiin tekijänoikeuspulmiisi. Kouluttajana toimii Opettajan tekijänoikeusoppaan kirjoittaja Tarmo Toikkanen.

Koulutuksessa käydään läpi mm. seuraavia aiheita:

- Videoiden käyttö opetuksessa
- Materiaalien käyttöoikeudet oppimisympäristöissä (esim. Moodle)
- Opettajan ja organisaation oikeudet ja sopimukset
- Verkkomateriaalien käyttö, avoimet sisällöt ja Creative Commons-lisenssit
- Opiskelijan oikeudet (opiskelijatyöt ja kurssimateriaalin käyttö)

Koulutukseen osallistujat pääsevät esittämään etukäteen omia konkreettisia tekijänoikeuspulmiaan, joiden perusteella koulutuksen sisältö räätälöidään.

Työskentelymuotoina on lyhyitä alustuksia eri tekijänoikeuden alueista, aktiivisia yksilö- ja ryhmätehtäviä ymmärryksen varmistamiseksi, sekä keskustelua ja pohdintaa käytännön esimerkkien kautta. Osallistujien odotetaan varaavan noin 30-45 minuuttia aikaa aineistoon tutustumiseen ennen koulutuspäivää. Aineisto toimitetaan ilmoittautuneille ennen koulutusta.

Koulutus on maksuton ja tarkoitettu Tampereen eOppimisen klusterin jäsenorganisaatioiden (Polamk, TAMK, TaY, TTY, Tampereen kaupunki) henkilökunnalle.

Koulutuksen järjestäjä: Tampereen yliopisto ja Tampereen eOppimisen klusteri

Lisätiedot ja ilmoittautuminen (12.5.mennessä): <http://blogs.uta.fi/eoppiminen/2016/03/30/koulutus-opetuksen-tekijänoikeuspulmat-ja-konkreettiset-vastaukset/>

Yhteystiedot: eoppimisen.klusteri@uta.fi

*Väitös: Vivitsou, M.: Social media and networks as communicative acts: vulnerabilities and possibilities for the pedagogies of the future

Marianna Vivitsoun väitöskirja "Social media and networks as communicative acts: vulnerabilities and possibilities for the pedagogies of the future - An empirical hermeneutical study of Finnish and Greek teachers' and students' experiences" (Sosiaalinen media ja verkostot kommunikatiivisina tekoina: Pedagogiset haavoittuvuudet ja mahdollisuudet - Empiiris-hermeneuttinen tutkimus suomalaisten ja kreikkalaisten opettajien ja oppilaiden kokemuksista) tarkastetaan Helsingin yliopistossa 13.5.2016.

Tutkimuksessa tarkastellaan sosiaalisen median ja pedagogiikan yhtymäkohtia. Pedagogiikalla tarkoitetaan tässä sosiaalista kokemusta, joka sisältää kommunikatiivisia tekoja ja luo diskursseja. Nämä teot ja diskurssit voivat olla suullisia tai kirjallisia, ja ne tapahtuvat jaetussa, yhteisöllisessä ympäristössä. Sosiaalinen media voi edistää näitä diskursseja avaamalla mahdollisuuksia merkitykselliseen kommunikaatioon ilman fyysisen läsnäolon pakkoa tai aikataulujen asettamia rajoituksia. Tämä tutkimus pyrkii pureutumaan sosiaalisen median ja verkkovuorovaikutuksen taustalla oleviin merkityksiin. Tutkimuksen tavoitteena on ymmärtää sellaisia paremman ja syvemmän oppimisen mahdollisuuksia, joita pedagogiikan ja sosiaalisen median integroitumisesta seuraa. Sosiaalisen median ja verkkovuorovaikutuksen kytkemisessä oppimiseen on paljon potentiaalia, mutta se ei aina aktualisoidu.

Tutkimus tiivistyy ymmärrykseen siitä, että pedagogiset käytännöt koostuvat kommunikatiivista teoista. Nämä käytännöt liittyvät laajempaan kokonaisuuteen, jonka osia olemme. Samalla tavalla kuin nuorison kokemukset sosiaalisista medioista siirtyvät pedagogisiin käytäntöihin niihin siirtyvät myös opettajien kokemukset muun muassa kollegoiden välisestä vuorovaikutuksesta, koulutuksista ja työpajoista.

Väitöskirja luettavissa osoitteessa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-2044-1>

*Väitös: Palmgren-Neuvonen, L.: Social interaction in the context of new literacies. Pedagogical potentials of publishing-oriented learner-generated video production

Laura Palmgren-Neuvosen Väitöskirja "Social interaction in the context of new literacies. Pedagogical potentials of publishing-oriented learner-generated video production" (Sosiaalinen vuorovaikutus monilukutaidon kontekstissa. Julkaisemislähtöisen yhteisöllisen videotuotannon pedagogiset mahdollisuudet) tarkastetaan 17.5.2016 Oulun yliopistossa.

Väitöstutkimuksen taustalla on koulun ja arjen mediaympäristöjen välille viime vuosina syntynyt, koulumotivaatiota heikentävä kuilu. Oppijat ovat arjessaan tottuneet vuorovaikutteiseen, tuottavaan median käyttöön, mutta koululla on vaikeuksia hyödyntää aktiivisia oppimisympäristöjä. Vastauksena tähän haasteeseen aloin tutkia julkaisemislähtöisen yhteisöllisen videotuotannon mahdollisuuksia opetuksessa. Tämä monilukutaitoja toteuttava työmuoto tarjosi vaihtoehdon perinteiselle opetukselle ja tilaisuuksia monipuoliselle vuorovaikutukselle. Videoiden verkkojulkaiseminen prosessin luontevana jatkona mahdollisti vuorovaikutuksen myös koulun ja ympäröivän yhteiskunnan välillä.

Tulokset osoittavat opettajan olevan keskeisessä asemassa vuorovaikutuksen orkesteroinnissa. Tarkasteltu oppijaryhmä suunnitteli innostuneesti videotarinoita, mutta avoin fiktiivinen tehtävänanto vaikeutti vuorovaikutusta. Vaikka keskustelu oli aluksi riittävä ja laadultaan vaatimatonta, ryhmä oppi opettajan

antaman minimaalisen tuen avulla luomaan yhdessä itsenäisesti. Oppijalähtöinen ryhmittäminen vei aikaa ja vaikeutti työn aloittamista, kun taas opettajakokoiset ryhmät näyttivät käynnistyvän helpommin. Kokoluokkakeskustelua dominoivat opettaja ja pari oppilasta. Videoiden verkkojulkaiseminen herätti ristiriitaisia näkemyksiä. Alakouluissa julkaistiin videoita mielellään, kun taas yläkouluissa arkailtiin niiden julkaisemista. Verkkojulkaisemisen julkaisuuskasvatukselliseen keskusteluun osallistamien osapuolten välinen vuorovaikutus jäi vähäiseksi. Vuorovaikutusprosessien ja -ympäristöjen kehittämiseksi opettajalta edellytetään selkeiden osatehtävien huolellista suunnittelua, reflektiivistä ohjaamisen taitoa sekä verkkojulkaisemiseen rohkaisemista mahdollistamaan vuorovaikutusta koulun sekä ympäröivän yhteiskunnan välillä.

Väitös julkaistaan osoitteessa (17.5.): <http://urn.fi/urn:isbn:9789526211886>

*Väitös: Clements, K.: "Why Open Educational Resources Repositories Fail – the Contribution of Quality Approaches to the Success of Repositories"

Kati Clementsin väitöskirja "Why Open Educational Resources Repositories Fail – the Contribution of Quality Approaches to the Success of Repositories" tarkastettiin 16.4.2016 Oulun yliopistossa.

Viimeisen kymmenen vuoden ajan avoimet oppimateriaalit ovat yleistyneet ja niitä on kerätty ns. oppimateriaalipankkeihin. Ne ovat selainpohjaisia digitaalisia kirjastoja, joiden ympärille on luotu materiaalien hakua ja uudelleenkäyttöä edistäviä palveluja. Tutkimuksessa analysoitiin avointen oppimateriaalipankkien laadunvarmistusmenetelmiä ja niiden vaikutuksia pankkien menestymiseen.

Tietojärjestelmien kehittämisessä on tärkeää miettiä erilaisten sidosryhmien odotuksia järjestelmälle. Sovelluskehityksessä saattaa unohtua, että se, mikä on laatua tai menestystä sovelluskehittäjälle, ei välttämättä ole laatua loppukäyttäjälle. Väitöskirjassa tutkitaan näiden kahden ryhmän erilaisia perspektiivejä. Sekä laatu että menestys ovat hyvin subjektiivisia ja dynaamisia käsitteitä, mikä hankaloittaa yleispätevien periaatteiden tai ohjeiden määrittelyä.

Tulokset osoittavat, että tietäntyyppisellä laadunvarmistusmenetelmällä oppimateriaalipankit menestyvät. Selvästi havaitaan esimerkiksi, että asiantuntijoiden tarkastamat materiaalipankit menestyvät paremmin kuin pankit, joiden laadunvarmistus perustuu pelkästään standardeihin. Myös wikipediasta tutulla laadunvarmistusmenetelmällä, jossa opettajat jättävät itse vertaispalautetta materiaaleista, voidaan saada aikaan laatua ja menestystä oppimateriaalipankille.

Luettavissa: <https://jyx.jyu.fi/dspace/handle/123456789/49262>

Väitös: Sokura, B.: Learning to Use Office Applications: Understanding the Antecedents of Adaptive IT Use

Bertta Sokuran väitöskirja "Learning to Use Office Applications: Understanding the Antecedents of Adaptive IT Use" (Toimisto-ohjelmien soveltavan käytön edellytysten ymmärtäminen) tarkastettiin Aalto-yliopistossa 1.4.2016.

Opiskelijat, jotka nyt aloittavat yliopisto-opintonsa, ovat niin sanottuja diginatiiveja – ensimmäinen sukupolvi, joka on kasvanut erilaisten tietoteknisten laitteiden ja sekä hyöty- että huvikäyttöön tarkoitettujen sovellusten ympäröimänä. Sovellukset, esimerkiksi toimisto-ohjelmat, ovat kuitenkin jatkuvasti monimutkaistuneet ja sisältävät nykyään paljon erikoistoimintoja perustoiminnallisuuden lisäksi. Niinpä tiettyjen sovellusten ja tietotekniikan perustaitojen koulutustarve on nyt ehkä suurempi kuin koskaan. Väitöskirjassa tutkitaan tietotekniikan käytön oppimiseen liittyvää prosessia.

Väitöskirjan tärkein tieteellinen kontribuutio on teoreettisen tietotekniikan oppimisprosessi-viitekehyyksen (IT Learning Process (ITLP)) kehittäminen ja testaus toimisto-ohjelmien koulutuksen yhteydessä. Väitöskirjan keskeiset johtopäätökset ovat: Ensiksi, käsitys helppokäyttöisyydestä on riippumaton tietotekniikan käyttöön liittyvästä epävarmuudesta. Toiseksi, käyttäjän uskomukset ja asenteet muuttuvat oppimisprosessin aikana ensisijaisesti koetun hyödyllisyyskäsityksen johdosta. Kolmanneksi, ulkoinen motivaatio vaikuttaa flow-kokemukseen, vaikka aiempi tutkimus on olettanut vaikutuksen olevan vastakkaisuuntainen. Neljänneksi, opiskelijoilla on flow-kokemuksia opiskellessaan taulukkolaskentaa. Flow-kokemus puolestaan on syvällisen oppimisen ensisijainen edellytys. Onnistunut oppimisprosessi tukee syväoppimista ja parantaa opiskelijan suorituskykyä, mikä mahdollistaa tietotekniikan soveltavan käytön.

Väitöskirja antaa myös suosituksia käytännön opetusjärjestelyille, esittelee tutkimuksen rajoitukset ja ehdottaa jatkotutkimusaiheita. Yhteenvedon voidaan todeta, että tietotekniikkakoulutus lisää merkittävästi käyttäjien tehokkuutta ovatpa he diginatiiveja tai vanhemman sukupolven edustajia. Tietotekniikkakoulutusta ei pitäisikään ajatella vain kustannuksena vaan keinona tehostaa organisaatioiden toimintaa. Myös kokeneiden käyttäjien kannattaisi aika ajoin pysähtyä pohtimaan tietotekniikan käyttötapojaan.

Luettavissa osoitteessa: <https://aaltodoc.aalto.fi/handle/123456789/20128>

*Julkaisu: Yliopistopedagogiikka 1/2016

Kaksoisteemanumeron aiheina ovat kansainvälistyminen ja oppimisympäristöt. Artikkeleissa käsitellään tieto- ja viestintäteknikan opetuskäyttöä sekä integroivia ja aktivoivia pedagogisia menetelmiä. Kansainvälistymiseen liittyvät tekstit tekevät näkyviksi kurssi-, kulttuuri- ja kielirajat ylittäviin oppimistilanteisiin sopivia pedagogisia menetelmiä.

Luettavissa: <https://lehti.yliopistopedagogiikka.fi/yliopistopedagogiikka-12016/>

*Julkaisu: SeOppi 1 | 2016 - Tehdään tulevaisuus

Julkaisu sisältää artikkeleita mm. seuraavista aiheista:

- Koulun digiloikkaan monta reittiä
- Visuaalinen OPS helpottaa omien tavoitteiden asettamista ja oman oppimispolun hahmottamista
- Digitaalisatio ja oppiminen – miten välttää pinnallinen koheltaminen?
- Osaamisen todentaminen yksilön ja työelämän yhteinen etu?

Luettavissa: http://www.eoppimiskeskus.fi/images/stories/SeOppi/lehdet/SeOppi_2016-01.pdf

*Eemeli-kilpailu: Vuoden parhaana oppimiskäytännönä palkittiin Qridi Oy:n Qridi

Vuoden 2016 parasta digitaalista oppimiskäytännönä etsineen eEemeli-kilpailun tulokset julkistettiin ITK2016-konferenssissa 14.4.2016 Hotelli Aulangolla Hämeenlinnassa. Vuoden parhaana oppimiskäytännönä palkittiin Qridi Oy:n Qridi. Kunniamaininnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta sai IT-kouluttajat ry:n Koodiaapinen-MOOC. Yleisön suosikkina palkittiin Qridi Oy:n Qridi.

Qridi on päätelaiteriippumaton digitaalinen arviointityökalu, joka yhdistää monipuoliset arviointitavat, oppimisprosessin taltioimisen ja tavoitekeskeisyyden. Tuote on ajankohtainen, innovatiivinen ja

sovellettavissa laajasti eri toimintaympäristöihin sekä eri-ikäisille käyttäjille. Tuotteessa on valtavasti sekä kehitys- että kansainvälistä potentiaalia.

eEemeli-kilpailun asiantuntijaraati jakoi tänä vuonna pääpalkinnon lisäksi kunniamaininnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta. Kunniamaininnan sai IT-kouluttajat ry:n Koodiaapinen-MOOC. Talkoovoimin käynnistetyn massiivisen avoimen verkkokurssin yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja kustannustehokkuus on raadin näkemyksen mukaan omaa luokkaansa - verkkokurssi on tarjonnut uuden opetussuunnitelman mukaista täydennyskoulutusta ohjelmoinnista jo tuhansille peruskoulun opettajille. Raati toivoo toteutuksen toimivan innostavana esimerkkinä muillekin yhdessä tekemisen, vertaisoppimisen ja avoimen jakamisen voimasta.

eEemeli-kilpailu järjestettiin tänä vuonna jo 15. kerran. Suomen eOppimiskeskus ry:n lisäksi kilpailun järjestämisessä olivat mukana Hämeen ammattikorkeakoulu HAMK, Hämeenlinnan kaupunki, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia, Otavan Opisto, Teknologiateollisuus, Tivia ja xEdu. Kilpailun arviointiraati muodostui yritysten ja julkisen sektorin e-oppimisen, pedagogiikan ja koulutuksen asiantuntijoista. Raadin puheenjohtajana toimi valtiosihteeri Olli-Pekka Heinonen.

Lähde: Suomen eOppimiskeskus ry, www.eoppimiskeskus.fi/eemeli

Tulevia tapahtumia:

TAITO 2016 – Oppimisen ydintä etsimässä –konferenssi, 11.-12.5.2016, Tampere

TAITO 2016 on kansallinen konferenssi, jossa syvennytään terveysalan oppimisen ja opettamisen ajankohtaisiin innovaatioihin. Teemoja ovat mm. simulaatiot, virtuaalioppimisympäristöt, valmentajuus ja muut opettamisen ja oppimisen uudet muodot.

Lisätiedot: <http://taito2016.fi/>

New Factory Open, 26.5.2016 Tampere

Startup- ja innovaatiotapahtumassa esitellään Uudella Tehtaalla syntyneitä ideoita ja liiketoimintaa. Päivän ohjelma koostuu inspiroivista puheenvuoroista ja innovatiivisista demoista. Tapahtuman teemana on "Turning Ideas Into Concrete Actions!"

Ilmoittautuminen ja lisätiedot: <http://newfactoryopen.fi/>

EDEN -conference, 14.-17.6.2016, Budapest, Unkari

Vuosittainen tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön konferenssi järjestetään tänä vuonna 25. kerran. Tämän vuoden teemana on "Re-imagining learning environments".

Sivut: http://www.eden-online.org/2016_budapest/

Mobiilikesäkoulu, 18.-19.8, Tammela

Mobiilikeskoulu-camp on mobiilioppimisen tapahtuma, joka muotoutuu osallistujien mukaan - teemoina mm. pedagogiikka, robotiikka, hyvinvointi, videot, paikkatieto, 3D, pelillisuus, mobiilitaide ja aistit. Aiheita, ideoita ja ehdotuksia kerätään kevään aikana

Sivut: <http://www.mobiilikeskoulu.com/home>

Ystävällisin terveisin

Suvi Junes

Tampereen eOppimisen klusteri

<http://blogs.uta.fi/eoppiminen/>

eoppimisen.klusteri@uta.fi,

p. 040 190 1711